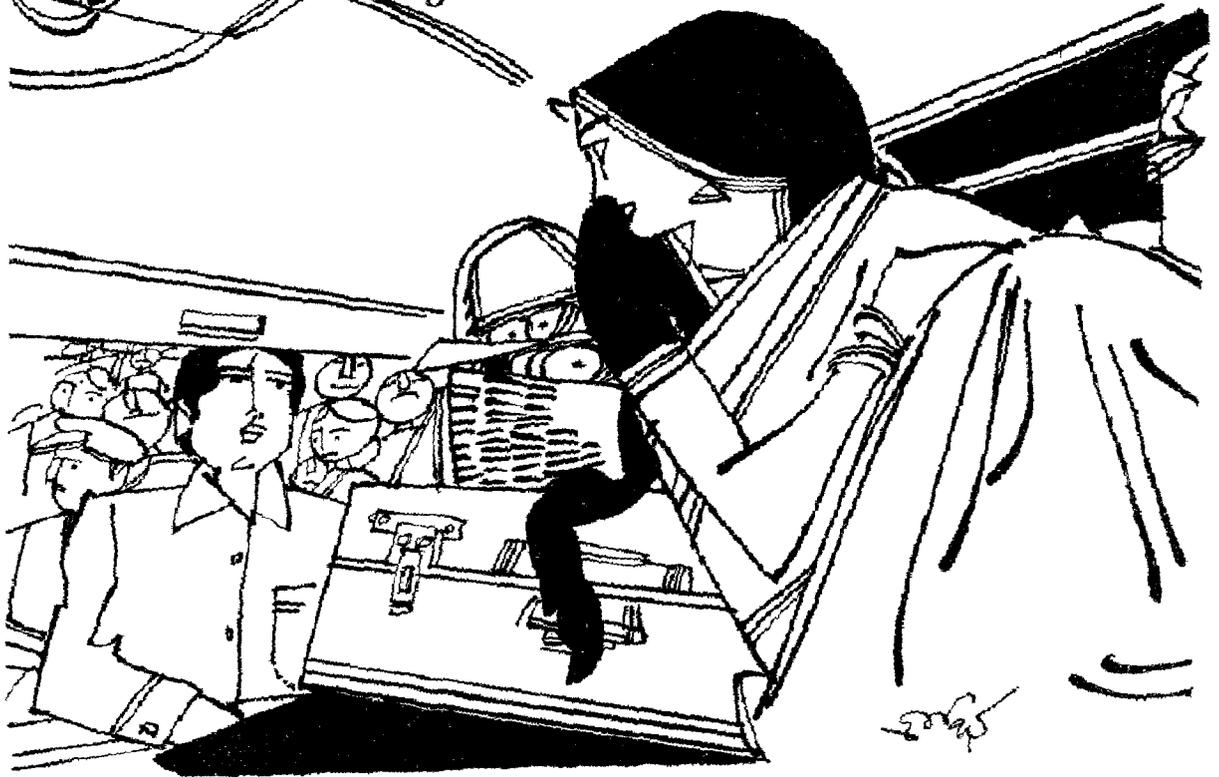


పక్కా జిత్క

బ్రతుకు ముందనాళి



✱ త్రివేంద్రం — మద్రాస్ ఎక్స్ ప్రెస్ దిగి—మద్రాస్ ఎగ్జిక్యూటివ్ స్టేషన్ లో వుంది బయటకు వచ్చారు మంజుల, గోపాలం.

టాక్సీలో కూర్చుని, లంసటతో వెనక్కు వారింది మంజుల.

గోపాలం నవ్వాడు. 'ఆ వ్యవస్థ అంటే నాయావా—మన వదిలోజం పోనీమూన్ కే అధినిపోతే—పదికాలాతాటువుండే నంకారాన్ని ఏం ఈ దాగంపు?' అన్నారు ఆమెను కొంచెం దుర్గరకు తీసుకుని, అందమైన ఆమె కళ్లలోకి చిలికిగా చూస్తూ.

మంజుల చిరునవ్వు నవ్వింది. ఆ చిరునవ్వు గోపాలం కలకతి వేడిగా అణితింది. ఆమె కంఠంపే టాక్సీవారి ప్రశ్నకు బాబుగా 'సెంట్రల్ పే వనకు పోనీ' అన్నాడు.

కొంచెం చరిగా వుండేమో మంజుల, గోపా

లనికీ దగ్గరగా జరిగింది.

'మంజు!' వెళ్ళుదిగా అన్నాడు గోపాలం ఆమె చేతిలో చేయివేసి.

'హీం!' అన్నది మంజుల కళ్ళమూసుకుంది.

'ఏలావుంది మనపానీమూన్ ప్రయాణం!' గాలికి యెగురుతున్న ఆమె ముంగురులను పర్చారు.

'చాల బాగుంది. అనుకున్నదానికన్నా చాలా హానీగా వుంది. బెంగులూరుకన్నా ఊటీ, ఊటీకన్నా కొడైకనూర్, కొడైకనూర్ కన్నా' అమె ఆగింది.

'హీం! కొడైకనూర్ కన్నా ... తర్వాత ఏమిటి!' మెరుస్తున్న ఆమె సెదవులు చూస్తూ అన్నాడు.

అతని గుండెమీద మృదువుగా చూపుడు వేలితో కొట్టి, కళ్ళు దిండుకుంది మంజుల.

గోపాలం పెద్దగా నవ్వాడు. ఆమె భుజం మీద చేయివేశాడు. దగ్గరకు తీసుకోబోయాడు.

'సెంట్రల్ స్టేషన్ వుందాన్ని సార్!' అన్నాడు టాక్సీడ్రైవర్.

మంజుల దూరంగా జరిగింది.

గోపాలం టాక్సీలోంచి దిగి, మంజుల దిగేదాకా తలుపుతీసి చుట్టుకున్నాడు. అమె దిగుతున్నప్పుడు 'మెల్లగా దిగు—జాగ్రత్త' అని కూడా అన్నాడు.

ఆమె నవ్వింది— అందమైన నలువరుస తళుక్కుమని మెరిసేలా.

సామాన్లు స్టాక్ సారంమీద పెట్టించి, కూర్చిని వంపించేసి— మంజులతో అన్నాడు గోపాలం.

'హోరామెయిల్ బయల్పేరలానికి యింకా చాలా టైముంది—మనకీ రిజర్వేషన్ కన్

ఫర్వో అయింది కనుక దిగులులేదు — ఈ లోపల భోజనంచేసి రావటం మంచిది!

మంజుల వెంటనే అన్నది. 'ఇవాళ శనివారం. మరదిపోయారా— టిఫిన్ చేద్దాం!'

గోపాలం గుర్తుతెచ్చుకున్నాడు. వెళ్లయిన వెంటనే మేజవాణి రోజునే భోజనం చేయలేదు మంజుల — శనివారమని. అదేం మొక్కోగాని, ఆరోజు ఎంతమంది చెప్పినా వినలేదు మంజుల. ఆమె అజ్ఞప్రకారం తనూ శనివారం రాత్రి భోజనం చేయటం మానేశాడు.

'సరే ... యిక్కడే వుండు. వస్తాను!' అంటూ కాంటిన్ వేపు దారితీసాడు.

నడుసున్న గోపాలం ఒక్కసారిగా అగిపోయాడు. మైక్ లో ఇంగ్లీష్ లో ఎనాన్స్ మెంటు వస్తున్నది. 'మూర్ఖీ రద్దుచేయాలని ఆంధ్రలో చేస్తున్న ఆందోళనవల్ల ఈరోజు హావురామెయిల్, సర్కార్ ఎక్స్ ప్రెస్, రద్దుచేయటమైనది. ఆ ప్రయాణీకులు టిక్కెట్లు తిరిగి యిచ్చేసి, డబ్బు వాషన్ తీసుకోవచ్చును.' ఇంగ్లీష్ లో అవగానే తమిళంలో చెబుతున్నది అనాస్పర్.

ఒక్కసారిగా దగ్గరేవున్న కౌంటర్ దగ్గరకు వెళ్లాడు గోపాలం. 'మే ఐ హెల్ప్ యూ!' అని వ్రాసివున్నదక్కడ. జనం గుంపులుగా వున్నారక్కడ.

ఎవరో ఆయన తెలుగులో అంటున్నాడు. 'నిన్న, ఎయిర్ కండిషన్డ్ ట్రెయినాపేసి, రైలుపెట్టెలు విరగగొట్టారు మనవాళ్లు. రైళ్లు ఆపినా ఫరవాలేదు కాని, పాడు చేస్తే యెలా— అందుకే అన్నిరైళ్లూ కాన్సిల్ చేశారు. యిప్పుడువెళ్లే జి.టి.టిపై స్టేయింక నాలుగయిదు రోజులదాకా మనవేపు వెళ్లి రైలే లేదుట. తరువాతకూడా పరిస్థితి బాగుంటేనేట నడవటం రైళ్లు!'

రైళ్లు నడవటంలేదని వినగానే గోపాలం గుండెల్లో రైళ్లు పరుగెత్తినయి.

ఆయన్నే అడిగాడు. 'జి.టి.టి. ఎన్నింటికి' అని.

ఆయన అన్నారు. 'ఏదూ నలభయి అయిదుకి. ఫ్లాట్ సారంమీద రెడిగా వుంది. యింకో పావుగంటలో బయల్దేరుతుంది— మీరక్కడికి వెళ్లాలి?'

'తెనాలి!' గాభరా గాఅన్నాడు గోపాలం.

'తెనాలిలో జి.టి.టి. అగదు. బెజవాడ దాకా టిక్కెట్లు ఎక్స్ ప్రెస్ చేయించు

ఫర్ గెటిట్

కోండి!' అన్నాడాయన.

గబగబా అందర్నీ ప్రక్కకుతీసి ముందుకు వెళ్లి కౌంటర్ దగ్గర నిలబడ్డాడు గోపాలం. అక్కడవున్న టిక్కెట్టు కలక్టర్ తో యింగ్లీష్ లో చెప్పాడు గోపాలం — తన టిక్కెట్టు తెనాలిదాకా వుందనీ, విజయవాడదాకా పెంచమనీ—

ఆయన గోపాలన్ని నిగ్గత్కంగా చూశాడు. మళ్ళీ చెప్పాడు గోపాలం—

'ట్రెయిన్ దగ్గర టి.టి. యి. వుంటారు. వెళ్లి ఆయన్ని అడగండి!' అన్నాడు.

టైము చూసుకున్నాడు గోపాలం. ఏడున్నర అవస్తూంది.

గబగబా పరుగెత్తాడు మంజులవున్న చోటుకి.

అమెకూడా ప్రకటన విన్నవేమో, అత్రుతగా గోపాలంకోసం చూస్తున్నది.

గోపాలం రాగానే అదే చెప్పబోయింది. గోపాలం వినిపించుకోకుండా హోల్డాలలు భుజానవేసుకుని, సూట్ కేస్ చేతోపట్టుకుని—'పద!' అన్నాడు దాదాపుగా పరుగెత్తుతూ.

మంజుల రొప్పుతూ అతనివెంట చకచకా నడిచింది. జి.టి.టి.లో జనాన్నిచూసి కళ్లు తిరిగి నట్టుయింది గోపాలానికి. కంపార్టుమెంటులో చోటులేక, కిటికీలోనించి కొంతమంది కాళ్ళూ, కొంతమంది తలలూ అవకాశాన్ని బట్టి బయటకుపెట్టి కూర్చున్నారు. కూర్చున్నారో, నుంచున్నారోకూడా తెలుసుకోవటం కష్టంగావుంది.

మంజుల గాఢంగా నిట్టూర్చి, నుదుట పట్టిన చెమటను చిటికెన వేలికొనగోటితో తుడుచుకుంది. 'పెటెలోకి ఎక్కటం చాలాకష్టం!' అన్నాడు గోపాలం నిరసంగా.

'రిజర్వేషన్ వీలుంటుందేమో—'నసిగింది మంజుల. అదే మామూలు సమయంలో అయితే అందమైన ఆమె పెదవుల మధ్యమంచి అమాయకంగా వచ్చిన అమాటలతోపాటు, ఆ లేత పెదవులనూ ముద్దుపెట్టుకునే వాడే — కాని యిప్పుడుమాత్రం చివపట లాడేదు.

'పెటెలోకి ఎక్కటం చాలాకష్టం!' అన్నాడు గోపాలం నిరసంగా.

'రిజర్వేషన్ వీలుంటుందేమో—'నసిగింది మంజుల.

అదే మామూలు సమయంలో అయితే అందమైన ఆమె పెదవుల మధ్యమంచి అమాయకంగా వచ్చిన అమాటలతోపాటు, ఆ లేత పెదవులనూ ముద్దుపెట్టుకునే వాడే — కాని యిప్పుడుమాత్రం చివపట లాడేదు.

చిన్న బుచ్చుకుంది మలజాల.

తెల్లకోటు కనపడగానే—ఒక్క అంగలో గార్లునిచేరి అంతా గబగబాచెప్పి 'మా టిక్కెట్లు సెకెండ్ క్లాస్ కి మార్చాలిసార్— ఐల్ పీది ఎక్స్ ప్రెస్ ఎమవుంట!' అన్నాడు. ఆయన నవ్వి 'ఇది గ్రాండ్ ప్రాంక్ ఎక్స్ ప్రెస్ మాస్టారు — సెకెండ్ క్లాస్ వుండదు—'

'హనీ ఫస్ట్ క్లాస్ — —'!

'నెల రోజులముందే రిజర్వేషన్ స్టార్టయిందికదా? యిప్పుడు ఖాళీవుందనేనా మీ వుద్దేశ్యం'— గోపాలం మవ్వు అమాయకుడి వోయ్ అన్నట్టు చూసి ముందుకు కదిలాడాయన.

'వేరే రైళ్లుకూడా ఏమీ లేవాసార్!' 'యివాళేకాదు — నాలుగు రోజులదాకా విజయవాడవేపు వెళ్లే రైళ్లు లేవు!' అన్నాడాయన.

ఒక్క నిమిషం ఆలోచించాడు గోపాలం. ఏదో వీరావేశం వచ్చింది.

గబగబా హోల్డాలు, సూట్ కేస్ పటుకని 'పద!' అన్నాడు మంజులతో.

ట్రెయిన్ ఈ చివరనుంచి, ఆ చివర వరకు నడివారిద్దరూ. భారజడేశంలో కుటుంబ నియంత్రణ అవసరం ఎంత వుందో అర్థమయింది యిద్దరికీ అక్షణంలో.

నిట్టూర్చింది మంజుల. 'ప్రక్కనేవున్న అడవాళ్ల పెటెలో ఎక్కాడు గోపాలం.

'కమాన్!' అని అరిచాడు.

మనుషుల్ని, సామాన్లనీ తొక్కుకంటూ ముందుకు నడుస్తూ, మంజులకు దారి చేశాడు. ఒక ముసలావిడ హిందీలో గోపాలాన్ని తిట్టడం ప్రారంభించింది.

'మన్నెంత తిట్టినా నాకు తెలీదులే— నాకు హిందీదాడు!' అంటూనే అవిడకాలు మీద తన బూటుకాలువేసి ముందుకు నడిచాడు.

పైన సామాన్లు పెట్టుకునే చెక్కమీద పెట్టెలన్నీ ప్రక్కకుసర్ది అక్కడ కూర్చోటానికి కొంచెం స్థలం సంపాదించాడు గోపాలం.

'ఎక్క' అన్నాడు గోపాలం అప్పటిదాకా రిజర్వేషన్ లతో రైళ్లలోనూ, చక్కటి హోటళ్లతోనూ కాలక్షేపం చేసినకొత్త పెళ్లికూతురు మంజుల

ఒక్కసారిగా బిత్తరపోయింది —

ఆమె తేరుకునేలోగానే — చలుక్కున ఆమెను ఎత్తి పైన కూర్చోపెట్టాడు గోపాలం.

ఆమె సర్దుకునేలోపునే — 'టిక్కెట్టు ఎక్స్టెండ్ చేయించి. టి ఫి న్ వట్టు కొస్తాను' అంటూనే ఆ ప్రజావాహిని భుజ స్కంధాలపైన అడగులువేస్తూ బయటకు వచ్చాడు. అతన్ని ఒకవిడ తమిళంతోనూ, ఒకవిడ హిందీలోనూ — అంతెందుకు అన్నిభారతీయ భాషల్లోనూ తిడుతున్నారు గోపాలాన్ని లోపలి ఆడవాళ్ళు, అయినా గోపాలం భాతరువేయలేదు. గ బ గ బా కాంటీనెక్విల్లె టిఫిన్ డట్టుకొచ్చాడు. కిటికీలోనుంచి మంజులకు అందించాడు. ఆమెపైన సామాన్ల చెక్కమీద ఒకమూల గువ్వలా కూర్చుని చిలపటలాడుతున్నది.

గోపాలం అక్కడ ఆగలేదు. ట్రెయిన్ దగ్గరవున్న టి. సి. ని టిక్కెట్టు ఎక్స్టెంషన్ అడిగాడు.

ఆయన 'అది నాపని కాదండీ—అక్కడ కౌంటర్ దగ్గరకు వెళండీ!' అన్నాడు.

'అక్కడ అడగను — మిమ్మల్ని కలవ మన్నారు!'

'నేను చెబుతున్నానుగదా! వెలి ఆయన్ను కలవండి!'

గోపాలం మళ్ళీ కౌంటర్ దగ్గరకు పరుగెత్తాడు. అక్కడవున్న జనాన్ని ప్రక్కకు నెట్టి, ముందుకు వెళ్ళి అడిగాడు.

ఆయన అన్నాడు 'యిక్కడ కాదు ట్రెయిన్ దగ్గరకు వెళ్ళండి!'

గోపాలానికి చిర్రెత్తుకొచ్చింది. 'అక్కడడిగితే యిక్కడంటారు — యిక్కడడిగితే అక్కడంటారు — ఏమిటి మీ ఉద్దేశ్యం!' అంటూ దులిపేశాడు.

ఆయన కూడా దులిపేసుకున్నాడు కాబోలు గోపాలంకేసి చూడకుండా—ఇంకెవరికో జవాబు చెబుతున్నాడు.

గోపాలానికి కంపరమెత్తింది. జట్టు పీక్కున్నాడు. ఈలోపలే జి. టి. కూత కూసి మెల్లగా బయల్దేరింది కూడా.

అతను కాలేజీలో చదివేటప్పుడు అడ్లె టిక్యేలో ఛాంపియన్. అది గుర్తుకు తెచ్చుకొని, ఒక చిన్న పాజంపు, ఒక చిన్న లాంగ్ జాంప్ చేసి జనంలోంచి బయట వచ్చాడు. అడ్డువచ్చిన ఆయన చేతిలోని

మరచెంబును డిస్కన్ త్రోచేసి, హండ్రెడ్ మీటర్స్ డాష్ లోలా వరుగెత్తి — అందు బాలులోవున్న కంపార్టుమెంటుయొక్క, ఊపిరి పీల్చుకున్నాడు.

పీల్చిన గాలిని పూర్తిగా బయటకు వదలక ముందే కండక్టర్ అడిగాడు 'టిక్కెట్టు స్టేజ్' అచి.

గోపాలం టిక్కెట్టు అందించాడు. ఆయన టిక్కెట్టు చూసి— నల్లటి తన ముఖంలోకి ఎర్రటి కోపాన్ని తెచ్చుకొనటానికి ప్రయత్నం చేశాడు. చేస్తూనే అన్నాడు. 'ఇది త్రితైరు స్టేషరండి — చదువుకున్న వాళ్ళు మీరే యిలాచేస్తే ఎలా — జనం మరీ బరితెగించి పోతున్నారు!' నణుగు తున్నాడాయన.

గోపాలం తన ఎర్రటి ముఖంలో కందిన కోపాన్ని కనపడకుండా దాచుకున్నాడు. దాచు కుని పరిస్థితి అంతా చెప్పాడు. టిక్కెట్టు ఎక్స్టెండ్ కూడా చేయమన్నాడు. దయ వుంచి రెండు బెర్లు యివ్వగలిగితే సంతోషించి, తరువాత స్టేషన్లో వాళ్ళానిడను కూడా ఈ పెట్టెలోకే తెస్తానన్నాడు. అంతే కాక హానీమూన్ కపుల్ ఒకే పెట్టెలో వుండటం భావ్యం కాదాసార్ అని కూడా అన్నాడు.

ఆయన అంతావిని — 'మంచిది. ఇప్పుడెలాగూ రైలు బయల్దేరింది కనుక పెట్టె మారటానికి అవకాశంలేదు. కనుక వచ్చే

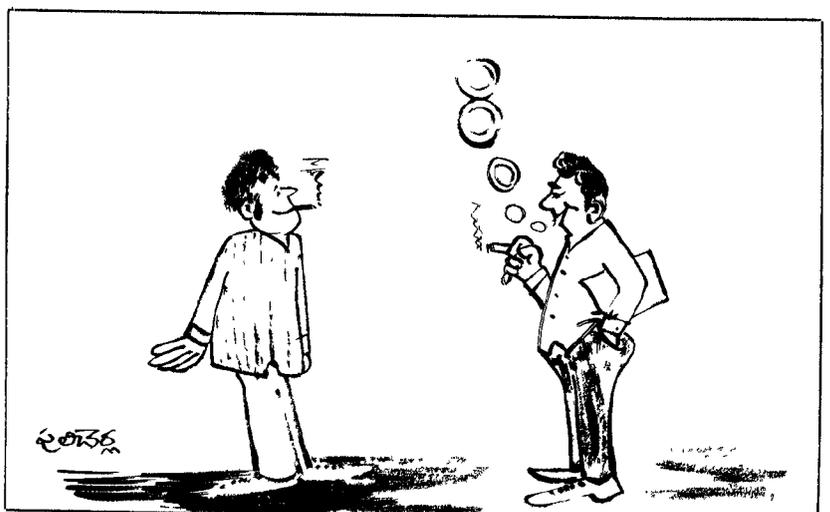
స్టేషన్లో మీరుదిగి — వేరే యింకెక్కడయినా కూర్చోండి. లేకపోతే బలవంతంగా దింపవలసి వస్తుంది' అంటూ మిగతా వాళ్ళ టిక్కెట్లు చెక్ చేయటానికి బయల్దేరాడు.

గోపాలానికి ఏం చేయాలో తెలీకపోతే జట్టు పీక్కునే అలవాటుంది. ఇప్పుడూ అదేవని చేశాడు. కొడ్డె కెనాల్ హోటల్లో వాళ్ళానిడ యితని జట్టులో వేళ్ళువుంచి ప్రేమగాచూస్తూ — ఒక్కసారిగా కెప్పుమని అరచి 'మితలమీద కొన్ని తెల్లవెంట్లు కలుపున్నయ్యండోయ్' అన్నది. యిప్పుడు జట్టు పీక్కుగానే, ఆ తెల్లవెంట్లు కలె వూడి వచ్చినయి. అయినా సంతోషించలేదు గోపాలం.

ప్రక్కనేవున్న నర్దార్జీ అన్నాడు ఇంగ్లీష్ లో— 'మీరేం భయపడకండి. మొత్తం రిజర్వేషన్ లేకుండా యిక్కడ ముగ్గురం వున్నాం. మనం ముగ్గురం యిక్కడొక యూనియన్ ఫారం చేద్దాం. కండక్టర్ తో దిగింఅనిచెబుతాం. మరీ గొడవచేస్తే—కాస్తా కూస్తా పారేద్దాం. నోరు మూసుకుంటాడు'

గోపాలం సర్దార్జీనేపు భక్తితో చూశాడు. గడ్డం అడ్డం వచ్చింది కానీ లేకపోతే నర్దార్జీ ఆవడలో వున్నవాళ్ళని ఆడుకునే శ్రీకృష్ణ పరమాత్ముడిలా కనిపించేవాడు గోపాలం కళ్ళకి.

గోపాలం, సర్దార్జీ, ఇలార్జీసోయే



'ఇదివరకు స్కూల్లో చదివేటప్పుడు ఇలా రింగులు తెప్పించడం చాతయ్యేది కాదోయ్! ఇప్పుడు కాలేజీలో చేరితర్వాత చాలా కష్టపడి నేర్చుకున్నా!'

అతనూ, ముగ్గురూ, టాయిలెట్ దగ్గర నేలమీద పేవర్షు పరుచుకుని కూర్చున్నారు. నర్దార్జీ, ఇటాల్పీతో ఏదో చెబుతున్నాడు.

గోపాలం ఆలోచిస్తున్నాడు. మంజుల అలా ఎంతసేపు కూర్చోగలదు? తను కనవడితే తన్ని తగలేయదుగా? సామాను భద్రంగా వుంటుందా? కండక్టర్ తన టిక్కెట్టు ఎక్స్‌టెండ్ చేస్తాడా? అసలు తనని యిక్కడ ఎంతసేపు కూర్చోనిస్తాడు? రైలాగగానే బయటకు గెంటుతాడా? ఈ ప్రశ్నలన్నింటికీ జవాబులు కావాలంటే వెంటనే వెండితెరపై ---

మళ్ళీ జుట్టుపీక్కున్నాడు గోపాలం. గోపాలం జుట్టువేపు ఒకసారిచూసి, తన గడ్డం నర్దుకున్నాడు నర్దార్జీ. ఇటాల్పీ అన్నాడు 'గట్టిగా దిగమంటే—చేయితదువుదాం!'

నర్దార్జీ తలూపి హిందీలో ఏదో అంటున్నాడు.

మంజుల ఎలావుందో ఏమిటో అనుకుంటున్నాడు గోపాలం అందుకే రైలాగగానే, దిగి గబగబావెళ్లి కిటికీలోనుంచి చూశాడు.

మంజుల నిద్రకళ్ళతో అలాగే అక్కడే కూర్చుని వున్నది. టిఫిన్ చేసిన ఛాయలు లేవు.

గోపాలాన్ని చూసి ముడుచుకొని 'చచ్చారా!' అన్నది మాటను సాగదీస్తా. ఇబ్బందిగా నవ్వాడు గోపాలం. 'అక్కడ కూర్చోవటం సుఖంగావుందా!' అన్నాడు.

ఫర్ గెటిట్

'అ! బోలేడు. మీరూ రండి. సుఖంగా కూర్చోవచ్చు!' మూతితోపాటు ముక్కుని తిప్పింది మాడు వంకర్లు.

'అదికాదు మంజూ...' ఏదో అనబోయాడు.

'నరేలండి! వెళ్లండి— రైలు బయల్దేరుతుంది!' అన్నది.

నిజంగానే రైలు బయల్దేరటంవల్ల — గబగబావచ్చి మళ్ళా అడే స్లిపర్ కోవ్ లో ఎక్కాడు గోపాలం.

'మళ్ళీ ఎక్కారా' అన్నాడు కండక్టర్. ఏమనాలో తెలిక, అదోరకంగా నవ్వాడు గోపాలం.

'చదువుకున్నవాళ్ళే యిలా రూల్స్ ను అతిక్రమిస్తే ఎలాగండి...' నణుగుతున్నాడు కండక్టర్,

కాసేపాగి అడిగాడు గోపాలం టిక్కెట్టు ఎక్స్‌టెంషన్ కావాలని.

'నేనెట్లా చేస్తానండి—మీరు మద్రాస్ స్టేషన్ లోనే చేయించవలసింది!' విసుక్కున్నాడాయన.

గోపాలం ఆయనకు కొంచెం దగ్గరగా జరిగాడు. ఆయన కళ్ళల్లోకి చూశాడు. ఆయన కళ్ళల్లో అందాలు వెదకటానికి కాదు— కొంచెం చనువుతీసుకుందామని మెల్లగా అన్నాడు. 'ఎంత ప్రయత్నం చేసినా కుదరలేదు సార్ — ఎలాగు మీరున్నారు కదా తప్పక సహాయం చేస్తారనే

రైల్వంతో...

అయన నణుగుతూ 'యిలా యివ్వండి మీ టిక్కెట్టు!' అన్నాడు.

గోపాలం టిక్కెట్టు అందించాడు. అయన టిక్కెట్టు వ్రాసి 'రెండోమనిషి యిక్కడ!' అన్నాడు.

'అవతల అడవాళ్ళ పెటెలో'—చూడండి సార్ మా బాధ అన్న వద్దతిలో చెప్పాడు. అవకాశమిస్తే భార్యభర్తల్ని విడదీయటం మనోపాపం అని కూడా చెప్పేవాడే. కాని కండక్టరు 'చూడురూపాయలు యివ్వండి!' అన్నాడు టిక్కెట్టు వ్రాసి.

గోపాలం అయిదురూపాయలనోటు అందించాడు. అయన టిక్కెట్టు యిచ్చాడు కాని మిగిలిన రెండురూపాయలూ యివ్వలేదు. గోపాలం అడిగే అంతలో ఆయన అన్నాడు. 'చూడండి — యిది రిజర్వేషన్ పెట్టె దీన్లో రిజర్వేషన్ లేనివాళ్ళు ఎక్కా కూడదు. కనుక మీరు దిగిపోవాలి వెంటనే!'

గోపాలం యిబ్బందిగా ముఖం పెట్టాడు.

'నరే మీరు మరి మరి అడుగుతున్నారు కనుక— నా ద్యూటీ అయేదాకా, అంటే బెజవాడ వచ్చేదాకా మీరు యిక్కడే కూర్చోండి— తరువాత మాత్రం పెట్టె మారాలి!' అంటూ వెళ్లిపోయాడు.

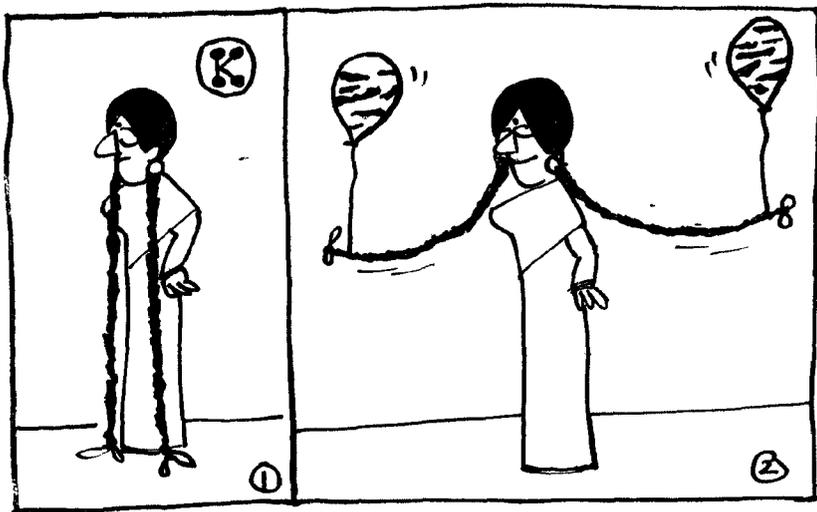
తర్వాత పెట్టె మారటమే అసలు రైలే దిగుతాం అనుకున్నాడు గోపాలం. రెండురూపాయలు యిక ఆయన తిరిగి యివ్వడని తెలుసుకొనికే.

కునికీపాట్లు పడుతున్న గోపాలం—కలవరింతగా 'మంజూ — మంజూ—' అన్నాడు ప్రక్కనవున్న నర్దార్జీ భుజంమీద చేయివేసి, నర్దార్జీ గోపాలాన్ని విదిలించటంతో, మెళుకువ వచ్చింది.

'సారి!' అన్నాడు.

ఇటాల్పీలా అంటున్నాడు 'అంతా మీ తెలుగువాళ్ళవల్లే వచ్చింది—మీకు వేరేరాష్ట్రం కావాలంటే అడగవలసిన వద్దతి యిదేనా? రైళ్ళూ, బస్సులూ, లారీలు తగలబెట్టి, ప్రయాణీకులకు అసౌకర్యం కలిగిస్తే మీ కోరికలు తీరతాయా? గవర్నమెంటు అస్సినీ పాడుచేస్తే నష్టపోయేదెవరు?'

'మీరు చెప్పింది నిజమే! అటునంటివి చేయకూడదు, బస్సులు తగలబెట్టి, రైళ్ళాపితే మన సమస్యలు తీరవు. కాని



ప్రభుత్వం కుంభకర్ణుడిలా నిద్రపోతున్నది. ఎన్నివిధాల లేపినా లేవనవ్వడు, గొడవ చేయాలని వస్తున్నది. అందుకే అలా చేస్తున్నారు' అన్నాడు గోపాలం.

ఇటాలియా అన్నాడు. 'మీ రాష్ట్రం మాత్రమే కాదు. ఇప్పుడు దేశం అంతా అలానేవుంది. విద్యార్థులూ, కార్మికుల అందోళన ఎక్కువ అయిపోయింది. ఆరాచకం పెరిగిపోయింది!'

సర్దార్జీ అన్నాడు 'ప్రభుత్వంలో పెరిగింది కనుకనే ప్రజలలోనూ ఆరాచకం, లంచం, కత్తి, దగా అన్నీ పెరిగాయి!'

గోపాలం ఏమీ మాట్లాడలేదు.

వేగంగా వెళుతున్న రైలు, ఒక్కసారిగా స్వీడుతగ్గి, ఆగిపోయింది.

గోపాలం కిటికీలోనుంచి బయటకు చూశాడు. తెనాలి స్టేషన్. తెనాలిలో జి. టి. ఆగదుకదా అన్నాడు. యితలోనే 'ఆంధ్ర జిందాబాద్!'—మొదలైన నినాదాలు వినిపడ్డాయి. ఇరవై ముప్పయిమంది విద్యార్థులు ప్లాట్ ఫారంమీద ఇటాలియా అటూ పరుగెత్తుతున్నారు వెంటనే అర్థమయింది గోపాలానికి విద్యార్థులు అక్కడ రైలు ఆపేశారన్నమాట.

ఇటాలియా సణుగుతున్నాడు.

గోపాలం ఒక్కక్షణం ఆలోచించాడు. ట్రెయిన్ దిగాడు. ప్లాట్ ఫారం మీద చాల మంది వున్నారు. డ్రువర్ నీ, గార్డునీ క్రిందకు దించేశారు నినాదాలు చేస్తున్నారు.

గోపాలం గిబగబా లేడీస్ కంపార్ట్ మెంటుదగ్గరకు పరుగెత్తాడు.

మంజుల అలానే, అక్కడే కూర్చుని, ఎందుకాగిందో, ఎక్కడాగిందో అర్థంకాక ఆదోలా బిత్తర చూపులు చూస్తున్నది.

గోపాలం. 'మంజూ! రైలు తెనాల్లో ఆగింది - దిగు' అని అరిచాడు.

అరుస్తూనే గిబగబా జవాబ్ని తోసుకుని లోపలకువెళ్లి సామాను బయటకు తెచ్చి ఊపిరిపీల్చుకున్నాడు.

మంజులకు ఒళ్లు వెప్పలుగా వున్నాయి కాబోలు, ఒళ్లు విరుచుకుని, ఆవలించింది కూడా.

గోపాలం ఆమెవేపు ప్రేమగా, జాలిగా చూశాడు.

మంజుల చిరుకోపంతో చూసిందతన్ని.

స్టేషన్ బయటకువచ్చి, రిక్వా ఎక్కిన తర్వాత మంజుల భుజంమీద చేయివేశాడు గోపాలం.

అతని చేతిని విదిలించింది మంజుల. ఆమె చక్కటి ముక్కుమీద కోపం తెలుస్తూనే వుంది.

గోపాలం అన్నాడు. 'మంజూ - నన్ను క్షమించు - చక్కటి మన హానీమూన్ ప్రయాణం చివరిలో యిలా బెడిసి కొట్టి నందుకు!'

మంజుల అతనివేపు సూటిగా చూసింది. గోపాలం జాబ్బు రేగివుంది బాగా అం నటగా కనబడుతున్నాడు.

'ఫీ- భలేవారండీ- ఎలాగోలా యింటికి చేరాం. సంతోషించండి!' అన్నది అతనికి దగ్గరగా జరిగి.

'కానీ... ప్రయాణం...'

ఇంకా అనబోతున్న గోపాలాన్నీ వారిస్తూ 'ఫర్ గెట్ డార్లింగ్ ఫర్ గెట్!' అన్నది మంజుల అతని హృదయమీద తలవుంచి, తన్మయత్వంతో కళ్ళ మూసుకుని. ●



'భాటసారి'

(నటచిత్రం : శ్రీ సంపత్ కుమార్)